

KLIIMAMÕJUDE VÄHENDAMISE PLAAN

JAANUAR 2025

AS TALLINNA VESI

AS Tallinna Vesi pakub vee- ja kanalisatsiooniteenust enam kui kolmandikule eestimaalastest, mistõttu tuleb meil oma põhitegevuste jätkamiseks kasutada paratamatult ressursse, mis mõjutavad keskkonda. Selleks, et loodusressursid ja väärtuslik elukeskkond oleksid olemas ka tulevastele põlvedele, näeme, et peame selle hoidmisesse ja säilitamisse ka ise panustama. Ettevõtte kliimamõjude vähendamiseks oleme koostanud üleminekukava ehk kliimamõjude vähendamise plaani, millega seame enesele ambitsioonikad eesmärgid oma süsiniku jalajälje vähendamiseks.

Rahvusvahelised kokkulepped

Euroopa Liit ja Eesti riik on seadnud ambitsioonikad eesmärgid kliima- ja keskkonnamõjude vähendamiseks ning vastutustundliku ja ressursimahuka ettevõtte näeme, et meie kohustus on nende ambitsioonide täitmisele omalt poolt kaasa aidata.

Rahvusvahelised kokkulepped

Mõned kokkulepped, mille elluviimisse panustame:

Euroopa Roheline kokkulepe

Eesmärk on saavutada
EL-is kliimanetraalsus
aastaks 2050
ja vähendada
kasvuhoonegaaside (KHG)
heidet 55% aastaks 2030
(võrreldes 1990. aastaga)

Eesti kliima- poliitika põhialused aastani 2050

Aastaks 2030
soovitakse KHG heite
vähenemist 70%
võrreldes
1990. aastaga

Riiklik energia- ja kliimakava

Taastuenergia
osakaal energia
summaarsest
lõpptarbimisest peab
aastal 2030 olema
vähemalt 42%

Süsiniku jalajälje arvutamine

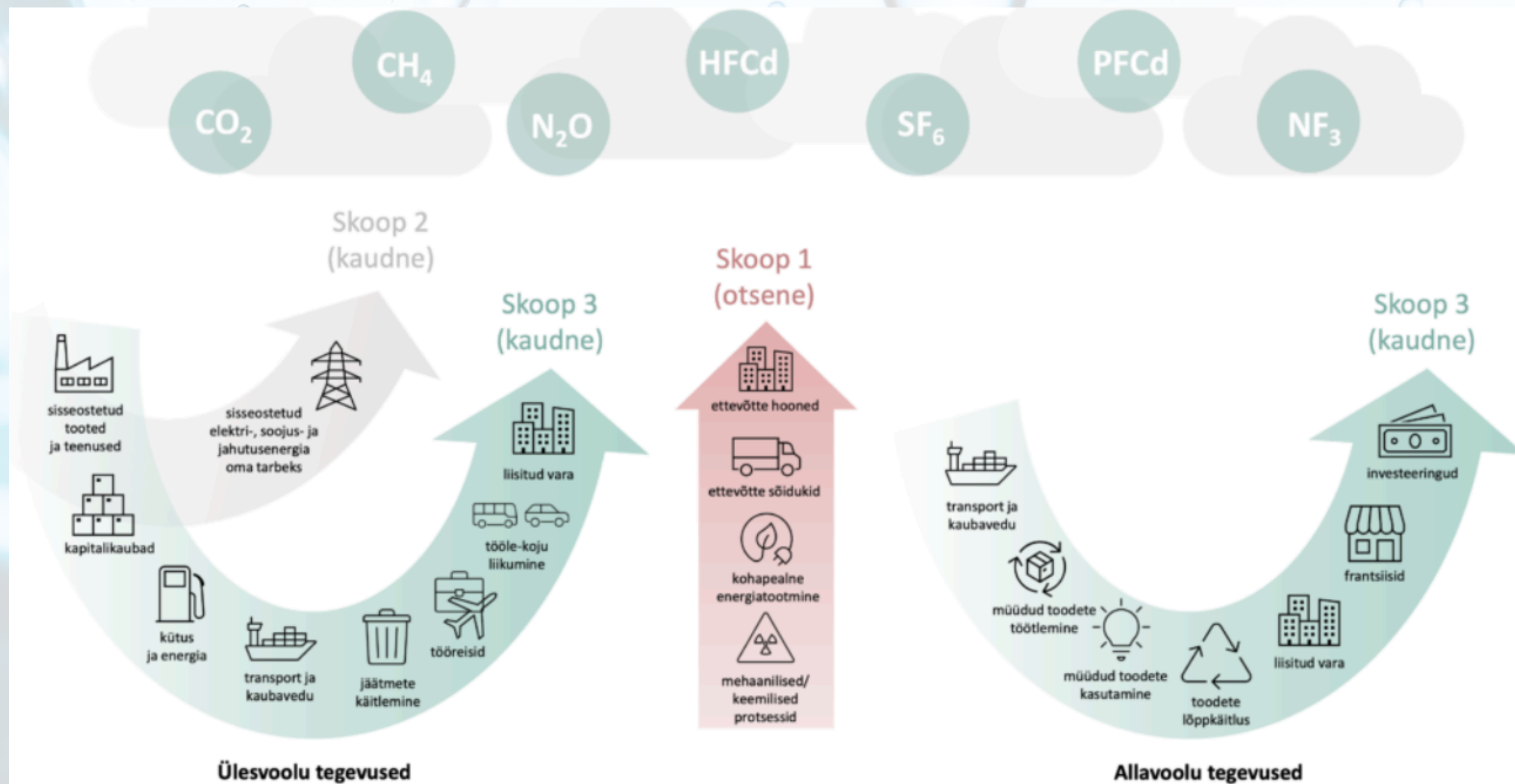
Esimese ulatusliku süsiniku jalajälje mõõtmise viisime läbi 2020. aasta baasil ning need tulemused oleme võtnud endale võrdlusaastaks. Süsiniku jalajälg on arvutatud, järgides rahvusvaheliselt tunnustatud ja enimkasutatud kasvuhoonegaaside raporteerimise standardit "GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard" (KHG protokoll).

Süsiniku jalajälje arvutamine

Standard hõlmab seitsme kasvuhoonegaasi (KHG) heitkoguste hindamist. Need on süsinikdioksiid (CO_2), metaan (CH_4) diämmastikoksiid (N_2O), fluorosüivesinikud (HFC-d), perfluorosüivesinikud (PFC-d), väävelheksafluoriid (SF_6) ja lämmastiktrifluoriid (NF_3).

1

Otsesed heited ettevõtte omanduses olevatest või kontrollitud allikatest

2

Kaudsed, sisseostetud energiast tulenevad heited

3

Kõik muud kaudsed heited, mis tekivad ettevõtte väärtusahelas

Mõjuala 3 hindamise ulatus

Ettevõtte mõjuala 3 heite hindamisel on arvesse võetud KHG protokollis juhendis „Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard“ kirjeldatud kriteeriumeid. Mõjuala 3 jaguneb 15 tegevuskategooriaks (8 väärtusahela ülesvoolu ehk sissetarnega seotud etappides ja 7 väärtusahela allavoolu ehk väljatarnega seotud etappides). Mõjualaga 3 seotud KHG heite arvutamine ei eelda organisatsiooni kõikide tegevuste, toodete ja teenuste täismahus olelusringi hindamist, seega oleme määranud organisatsiooni seisukohast asjakohased tegevuskategooriad ja arvestame nende mõju KHG heitele. Paljude toodete ja teenustega pole alati võimalik kogu tarneahelat täismahus hõlmata, kuna andmete kättesaadavus võib seada takistusi. Seega oleme ise määranud KHG heite arvutustega hõlmatud sisse- ja väljatarne tasemed. AS-is Tallinna Vesi on organisatsiooni ülesvoolu (sissetarne) ja allavoolu (väljatarne) tegevuskategooriatest KHG jalajälje hindamise seisukohast olulised vaid osad.

Mõjuala 3 hindamise ulatus

Olulisust ja seeläbi mõjuala 3 all raporteerimise vajadust oleme määratlenud järgmiste aspektide põhjal:

①

Tegevuskategooriaga seotud KHG heide on oluline organisatsiooni ärilisest aspektist

②

Tegevuskategooriaga seotud KHG heide on prioriteet oluliste huvirühmade vaatest

③

Organisatsioonil on potentsiaalne mõju ja võimalus tegevuskategooriaga seotud KHG heidet vähendada.

See eeldab seda, et organisatsioonil on võimalus mõjutada tarneahela partnereid oma KHG heidet vähendama.

Ülesvoolu ehk sissetarnega seotud kaudne KHG heide – mõjuala 3

Mõjuala 3 tegevuskategooriad

①

Sisseostetud/hangitud tooted ja teenused

Arvestatakse

sisseostetud kemikaale, teehituse ja haljastusega seotud materjalide KHG heidet

②

Kapitalikaubad

Arvestatakse

torustikuehitusega seotud materjalide KHG heidet

③

Kütuse- ja energiatarbimisega seotud tegevused

(v.a tegevused, mida arvestatakse mõjuala 1 ja 2 alla)

Arvestatakse

Võetakse arvesse kaudseid energia (võrgukaod) ja kütusega (kasutatud kütuste tootmisel tekkinud kaudne KHG heide) seotud mõjusid

③

Sisseostetud kaupade transport

Organisatsiooni poolt aasta jooksul sisse ostetud materjalide, kaupade ja toodete transport ja transporditeenus, mis toimub teise organisatsiooni sõidukitega, mida KHG jalajälge hindav organisatsioon ei kontrolli

EI ARVESTATA

Puudub ülevaade teenust pakkuvate transpordiettevõtete sõidukite kasutamisega seotud mõjualade 1 ja 2 heidetest

Ülesvoolu ehk sissetarnega seotud kaudne KHG heide – mõjuala 3

Mõjuala 3 tegevuskategooriad

5

Jäätmete käitlemine

Organisatsiooni poolt aasta jooksul tekitatud jäätmete käitlemisega seotud kaudne KHG heide (jäätmekäitlus toimub teistes organisatsioonides)

Arvestatakse

Peetakse arvet ettevõttes tekkinud jäätmete üle (kasutatakse kliimaministeeriumi KHG jalajälje arvutusmudeli eriheitfaktoreid)

6

Tööreisid

Organisatsiooni töötajate poolt aasta jooksul tehtud tööreisidega seotud kaudne KHG heide

Arvestatakse

Arvestatakse aasta jooksul tehtud tööreise

7

Tööle-koju liikumine

Organisatsiooni töötajate tööle-koju liikumisega (eri sõidukeid, sh ühissõidukeid kasutades) seotud kaudne KHG heide aastas

Arvestatakse

Andmed pärinevad 2020. a küsitlusest

8

Liisitud vara

Organisatsiooni poolt liisitud vara aastane kaudne KHG heide (mis ei ole juba arvestatud organisatsiooni enda mõjuala 1 või 2 alla)

Liisitud vara kasutamisega seotud heited on raporteeritud mõjuvalade 1 ja 2 all (nt kütus)

Allavoolu ehk väljatarnega seotud kaudne KHG heide – mõjuala 3

Mõjuala 3 tegevuskategooriad

①

Allavoolu/väljatarnega seotud transport ja kaubavedu

Organisatsiooni poolt aasta jooksul müüdü materjalide, kaupade ja toodete transport ja transporditeenus, mis toimub teise organisatsiooni sõidukitega, mida KHG jalajälge hindav organisatsioon ei kontrolli

EI ARVESTATA

andmeid (nt väljastatud reoveesette transpordi kohta) ei koguta ega arvestata

②

Müüdü toodete töötlemine

Organisatsiooni poolt aasta jooksul teistele organisatsioonidele üle antud / müüdü materjalide või komponentide edasise töötlemisega seotud kaudne KHG heide

EI ARVESTATA

Puuduvad andmed selle kohta, kas ja kuidas müüdü joogivett hiljem töödeldakse

③

Müüdü toodete kasutamine

Organisatsiooni poolt aasta jooksul teistele organisatsioonidele müüdü kaupade ja toodete kasutamisega seotud kaudne KHG heide. Tavaliselt võetakse siin arvesse teiste organisatsioonide poolt neile üle antud / müüdü kaupade ja toodete eeldatava kasutusaja jooksul tekitatud suurem (nt energia tarbimisega seotud) KHG heide.

EI ARVESTATA

Suurim keskkonnamõju on ilmselt klientidele müüdü joogivee soojendamisel, mille üle puudub meil kontroll. Puuduvad andmed selle kohta, kui palju klientidele müüdü joogiveest soojendatakse ning kuidas seda tehakse (gaas, elekter, tsentraalküte).

④

Müüdü toodete olelusringi lõpus toimuv käitlemine

Organisatsiooni poolt aasta jooksul müüdü kaupade ja toodete kasutusaja järgse jäätmekäitlusega seotud kaudne KHG heide

Kasutatud joogivesi jõuab ettevõttesse tagasi reoveena, mida puhastatakse reoveepuhastusjaamas. Torustiku heited on arvestatud mõjuala 3 (ülesvoolu) alla ning pumplate energia on kajastatud mõjuala 2 all. Reoveepuhastusjaama KHG heiteid on arvestatud mõjualade 1, 2 ja 3 (ülesvoolu) arvutustes.

Allavoolu ehk väljatarnega seotud kaudne KHG heide – mõjuala 3

Mõjuala 3 tegevuskategooriad

⑤

Liisitud vara

Organisatsiooni poolt teistele ettevõtetele liisitud vara aastane kaudne KHG heide (mis ei ole juba arvestatud organisatsiooni enda mõjuala 1 või 2 alla)

Liisitud vara KHG heide on arvestatud mõjualade 1 ja 2 (nt elekter) alla

⑥

Frantsiisid

Puuduvad

⑦

Investeeringud

Seotud vee- ja kanalisatsioonitorustikega ning kajastatud mõjuala 3 (ülesvoolu) arvutustes (torustiku materjal)

Süsiniku jalajälg 2020. aastal

Kasvuhoonegaaside raporteerimisel on Tallinna Vesi organisatsiooni piiride määratlemisel lähtunud tegevuskontrolli põhimõttest — see tähendab, et arvestame kõiki KHG heiteid, mis tulenevad allikatest või tegevustest, mille üle on ettevõttel kontroll. Süsiniku jalajälje hindamisulatusse kuuluvad reo- ja joogiveepuhastuses ning peakontoris tekkinud KHG heited. Tütarettevõtte Watercom OÜ puhul kajastati tegevusi, mis olid otseselt seotud põhiteenuse osutamisega Tallinna Vee tegevus-piirkonnas. Watercomi puhul ei arvestatud heiteid, mis tekkisid kolmandatele osapooltele pakutud teenuste käigus.

Süsiniku jalajälg 2020. aastal

Kõige suuremad heiteallikad ettevõttes on elektrienergia kasutamine ja reovee-puhastuse protsessid. 2020. aastal tekitasid need kokku

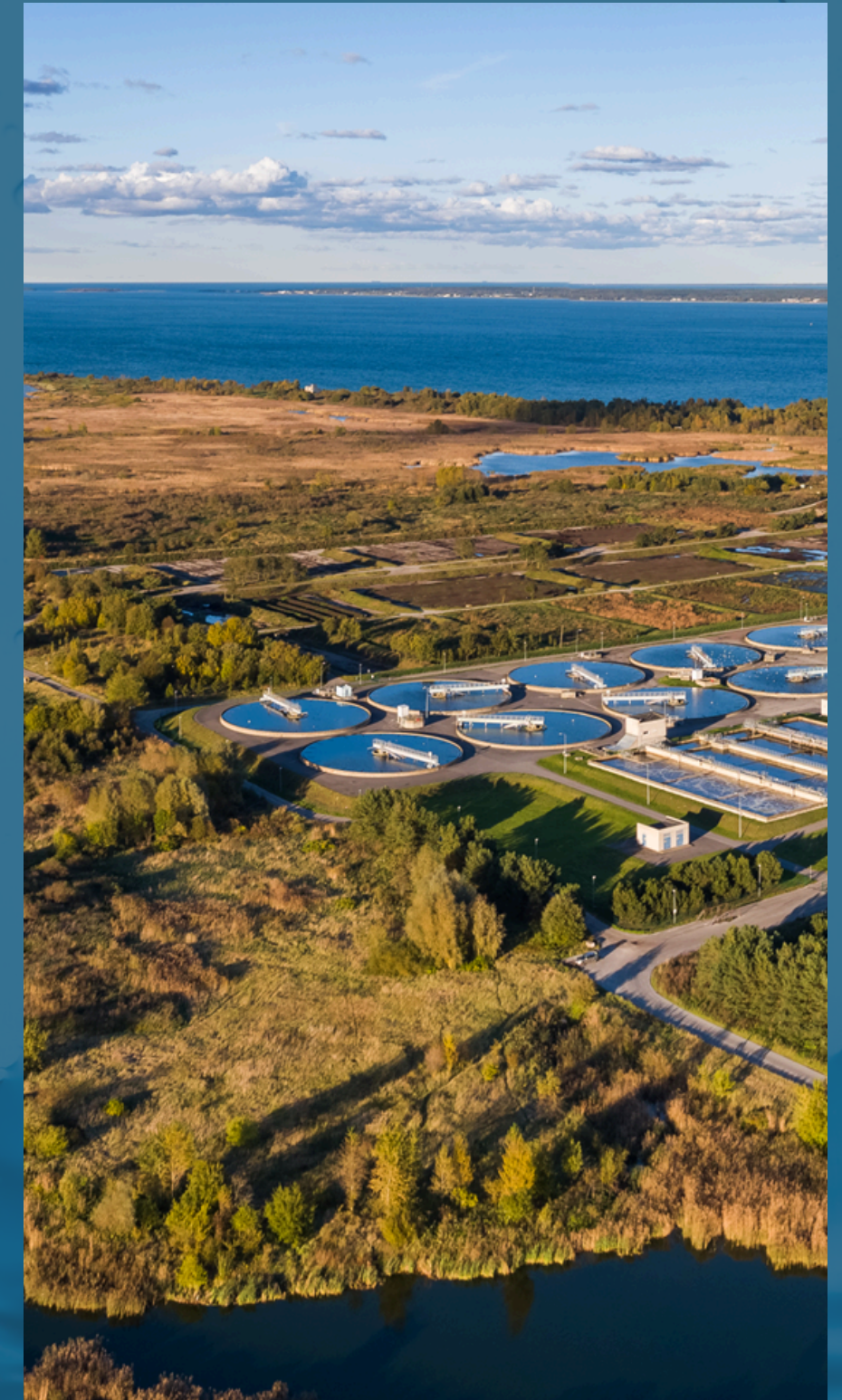
72% kogu ettevõtte süsiniku jalajäljest.

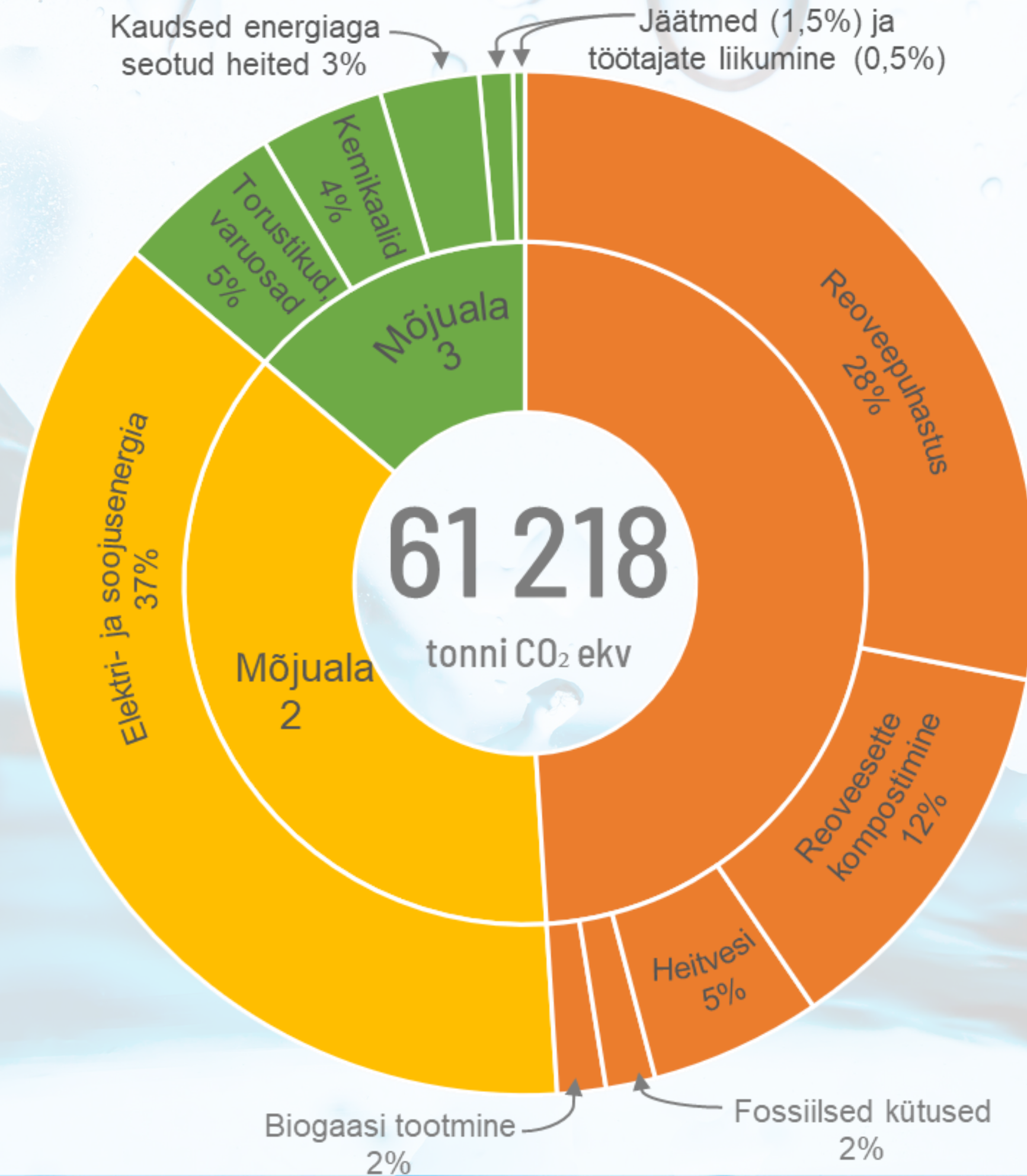

Süsiniku jalajälg 2020. aastal

Reoveepuhastuse protsessis tekitavad kõige suuremat mõju N₂O ja CH₄.

N₂O ehk diämmastikoksiid tekib üldjuhul lämmastiku bioloogilise ärastusprotsessi käigus ja see on kaasnev nähtus kõigis bioloogilistes reoveepuhastites. CH₄ ehk metaan on biogaasi kõige suurem komponent, mida kasutame soojusenergia tootmiseks. Metaan satub keskkonda eelkõige puhastusprotsessis, süsteemi leketest ning samuti eraldub see kompostimisel. Kuna CH₄ ja N₂O on vastavalt 25 ja 298 korda suurema globaalse soojenemise potentsiaaliga kui CO₂, siis tekitavad need märkimisväärse osa ettevõtte süsiniku jalajäljest.

Kasvuhoonegaaside raporteerimise põhimõtted

- Tallinna Vee süsiniku jalajälje hindamisulatusse kaasati aastatel 2020 ja 2022 joogi- ja reoveepuhastuses ning peakontoris tekkinud KHG heited. KHG protokoli alusel on heited liigitatud kolme valdkonda (mõjualad 1, 2 ja 3).
- Kus võimalik ja asjakohane, kasutame kliimaministeriumi süsiniku jalajälje kalkulaatoris kajastatud eriheitetegureid. Samuti oleme kasutanud otse tootjate ning tarnijate esitatud andmeid (nt kemikaalid, materjalid), kui need on olnud meile kättesaadavad.
- N₂O ja CH₄ heite arvutamisel reoveepuhastuses lähtume Helsingi Viikinmäki reoveepuhastusjaama andmetest. Heitvee keskkonda juhtimise tagajärjel tekkiva KHG heite arvutamise aluseks oleme võtnud valitsustevahelise kliimamuutuste ekspertrühma IPCC eriheitetegurid. Ettevõtte suurimad KHG heited pärinevad reovee mehaanilisest ja keemilis-bioloogilisest puhastusest ning reoveesette kompostimisest. Tallinna Vesi ei ole arendanud ega osalenud selliste projektide arendamises, mis on seotud süsiniku sidumisega atmosfäärist ning ei ole ostnud ka kolmandalt osapoolelt süsiniku krediiti, et korvata ettevõtte tegevusega kaasnevat KHG heidet.

Kasvuhoonegaaside raporteerimise põhimõtted

- Alates 2022. aastast oleme arvanud ettevõtte süsiniku jalajälge igal aastal ning tulemusi võrdleme 2020. aastaga, mis on meie arvutuste baasaastaks.
- Lähtuvalt ettevõtte süsiniku jalajälje arvutuste tulemustest oleme seadnud endale eesmärgid, millega püüame saavutada aastaks 2040 kliimaneutraalsuse kõigis mõjualades. Kliimaalased tegevused keskenduvad ettevõttes eelkõige olulisema mõjuga protsessidele, kus KHG heitkogused on suured ning ettevõttel on neid võimalik kõige otsesemalt ja suuremal määral vähendada. Kliimamõjude vähendamise plaani on kinnitanud juhatus, andes sellega lubaduse eraldada vajalikud ressursid plaani ellu viimiseks. Plaani vaatame üle vastavalt vajadusele, kuid mitte vähem kui kord viie aasta jooksul, seda nii seatud ambitsiooni kui ka KHG hindamisulatuses. Vajadusel täpsustame ja uuendame vajalikke tegevusi.
- Meie protsessidest tulenevalt ei ole reoveepuhastusega seotud kasvuhoonegaaside heidet võimalik lõplikult nulli viia, mistõttu on vaja leida KHG korvamislahendusi.

Kasvuhoonegaaside raporteerimise põhimõtted

- Mõjualade 1 ja 2 puhul on ettevõtte eesmärk kooskõlas eesmärgiga hoida globaalne soojenemine alla 1,5 kraadi.
- Nimekiri eesmärkide saavutamiseks vajalikest tegevustest ei ole lõplik ja täieneb aja jooksul sedavõrd, kuidas arenevad uued tehnoloogiad ning me leiame võimalusi nende abil oma protsesse kliimamõjude vähendamise aspektist täiustada ja tõhustada. Seetõttu ei ole ka plaani kogumaksumust hinnatud. Finantsvahendid, millega rakendatakse kliimamõjude vähendamise plaani tegevuste kaupa, on planeeritud tootmiskuludena jaamade ja võrkude arenduseks.

Eesmärgid

Hiljemalt aastal 2040 on ettevõtte süsinikuneutraalne. Neutraalsuse saavutamiseks on vajalikud süsiniku sidumise mehhanismid, näiteks selge ja läbipaistev süsiniku kompenseerimine (ingl CO2 offset) või KHG sidumise tehnoloogiad. Jälgime turu ja tehnoloogiate arenguid selles vallas ja täidame ambitsioonika eesmärgi esimesel võimalusel.

Aastaks 2030 vähendame mõjualade 1 ja 2 KHG heitkoguseid vähemalt 50%, võrreldes 2020. aastaga. Mõjuala 3 puhul rakendame keskkonnahoidliku hanke printsiipe ja muid leevendavaid meetmeid heidetele, mida ettevõtte saab oma valikutega mõjutada.

Kasutame ainult taastuvatest allikatest toodetud elektrienergiat ja aastaks 2030 asendame maagaasi taastuvatest allikatest toodetud soojusenergiaga.

Eesmärgid

Olles energiamahukas ettevõtte, toodame hiljemalt alates 2030. aastast vähemalt 50% kogu vajaminevast elektri- ja soojusenergiast ettevõttesiseselt. Selleks kasutame reovees sisalduvat energiat (biogaas ja soojus) ning rajame päikeseparke.

Vähendame aastaks 2030 soojus- ja elektrienergia tarbimist vähemalt 10%, võrreldes 2020. aastaga.

Tegevused heitkoguste vähendamiseks

Mõjuala 1

kategooria	heiteallikas	t CO ₂ ekv 2020	%	tegevused heitkoguste vähendamiseks
Fossiilsete kütuste põletamine	<ul style="list-style-type: none">Kohapealsed statsionaarsed põletusseadmedSõidukite kütusekasutus	959	2	<ul style="list-style-type: none">Eelistame väiksema süsinikuheitega sõidukeidEelistame taastuvatest allikatest pärit kütuseidLiitusime kaugküttevõrguga, asendamaks maagaasi kasutust veepuhastusjaamasLeiame kasutust reovees sisalduvale soojusenergiale (Utilitase SPJ)
Reovee mehaaniline ja keemilis-bioloogiline puhastus	<ul style="list-style-type: none">N₂O ja CH₄ heide puhastusprotsessist	17156	28	<ul style="list-style-type: none">Teeme reoveepuhastusprotsessi optimeerimiseks koostööd teiste ettevõtete ja teadusasutustega, et vähendada N₂O ja CH₄ heidet (paigaldasime N₂O andurid reoveepuhastusjaama heite täpseks mõõtmiseks)Viime läbi reoveepuhastusjaama protsesside uuringuArendame lahkvoolse kanalisatsiooni võrku

Tegevused heitkoguste vähendamiseks

Mõjuala 1

kategooria	heiteallikas	t CO ₂ ekv 2020	%	tegevused heitkoguste vähendamiseks
Biogaasi tootmine ja põletamine	<ul style="list-style-type: none">• Biogaasi põletus (energia-tootmine)• Ülejääva biogaasi põletamine (ingl flaring)	939	2	<ul style="list-style-type: none">• Paigaldasime elektri ja soojuste koostootmisjaama (KTJ), mille tulemusel vähenes biogaasi otse keskkonda põletamise osakaal
Reoveesete kompostimine	<ul style="list-style-type: none">• N₂O ja CH₄ heide kompostimisest	7624	12	<ul style="list-style-type: none">• Teeme koostööd teiste ettevõtete ja teadusasutustega, leidmaks optimaalne lahendus reoveesete käitluseks, mis emiteerib vähem N₂O ja CH₄
Heitvee ja sademevee suublasse juhtimine	<ul style="list-style-type: none">• Toitained sademevee väljalaskudest ja avariülevooludest	3319	5	<ul style="list-style-type: none">• Seirame klientide reovee kvaliteeti, tuvastamaks suuri reostusallikaid, mis võimaldab vähendada reoveepuhastisse jõudvat reostuskoormust• Suurendame sademevee seiret saasteallikate tuvastamiseks, et vähendada suublasse jõudvat reostuskoormust• Paigaldame suurematele sademevee väljalaskudele andurid sademevee kvaliteedi seiramiseks reaalajas, mis võimaldab reostust kiiremini tuvastada

Tegevused heitkoguste vähendamiseks

Mõjuala 2

kategooria	heiteallikas	t CO ₂ ekv 2020	%	tegevused heitkoguste vähendamiseks
Elektri- ja soojusenergia kasutamine	<ul style="list-style-type: none">Elektri- ja soojusenergia tarbimine	22763	37	<ul style="list-style-type: none">Võtame kasutusele ainult taastuvatest allikatest toodetud elektri- ja soojusenergiaToodame biogaasist elektrit ja soojust (KTJ) ning rajame päikesepargid vee- ja reoveepuhastusjaamaVähendame elektrienergia kasutust puhastusetappide optimeerimise ja torustike rekonstrueerimisega ning asendades energiamahukad seadmed efektiivsemategaViime osoonitootmise 2026. aasta lõpuks puhta hapniku peale, millega väheneb elektrikulu kuni 30%Rekonstrueerime 2026. aasta lõpuks hooned, et vähendada soojuskadusidEhitame uue kontorihoone, millega kaob senine peakontor Ädala tänavalRekonstrueerime keskküttetorustiku ja soojussõlmed, millega väheneb soojuskadu kuni 20%

Tegevused heitkoguste vähendamiseks

Mõjuala 3

kategooria	heiteallikas	t CO ₂ ekv 2020	%	tegevused heitkoguste vähendamiseks
Kemikaalide kasutamine puhastusjaamades	<ul style="list-style-type: none">Puhastusprotsesside läbi viimiseks vajalikud sisseostetavad kemikaalid	2399	4	<ul style="list-style-type: none">Eelistame väiksema CO₂ jalajäljega kemikaalide tootjaid ning püüame leida efektiivseid lahendusi kemikaalikulu vähendamiseksEelistame tehnoloogiaid, mis võimaldavad vähendada/vältida kemikaalide kasutamist
Torustike ja varuosade tootmisel tekkinud heited, turba kasutamine		3252	5	<ul style="list-style-type: none">Eelistame teenuseid osta väiksema süsinikuheitega teenusepakkujaltKasutame torustike rajamisel kinniseid meetodeid, mis vähendab kütusekulu
Jäätmetega seotud heited	<ul style="list-style-type: none">Tegevuse käigus tekkinud eri liiki jäätmed	650	1	<ul style="list-style-type: none">Töötajate teadlikkuse tõstmine jäätmete sorteerimisest ja vähendamisestTarbijate teadlikkuse tõstmine, mida tohib kanalisatsiooni visata ja mida mitte, vähendamaks olmejäätmete jõudmist reoveepuhastisse

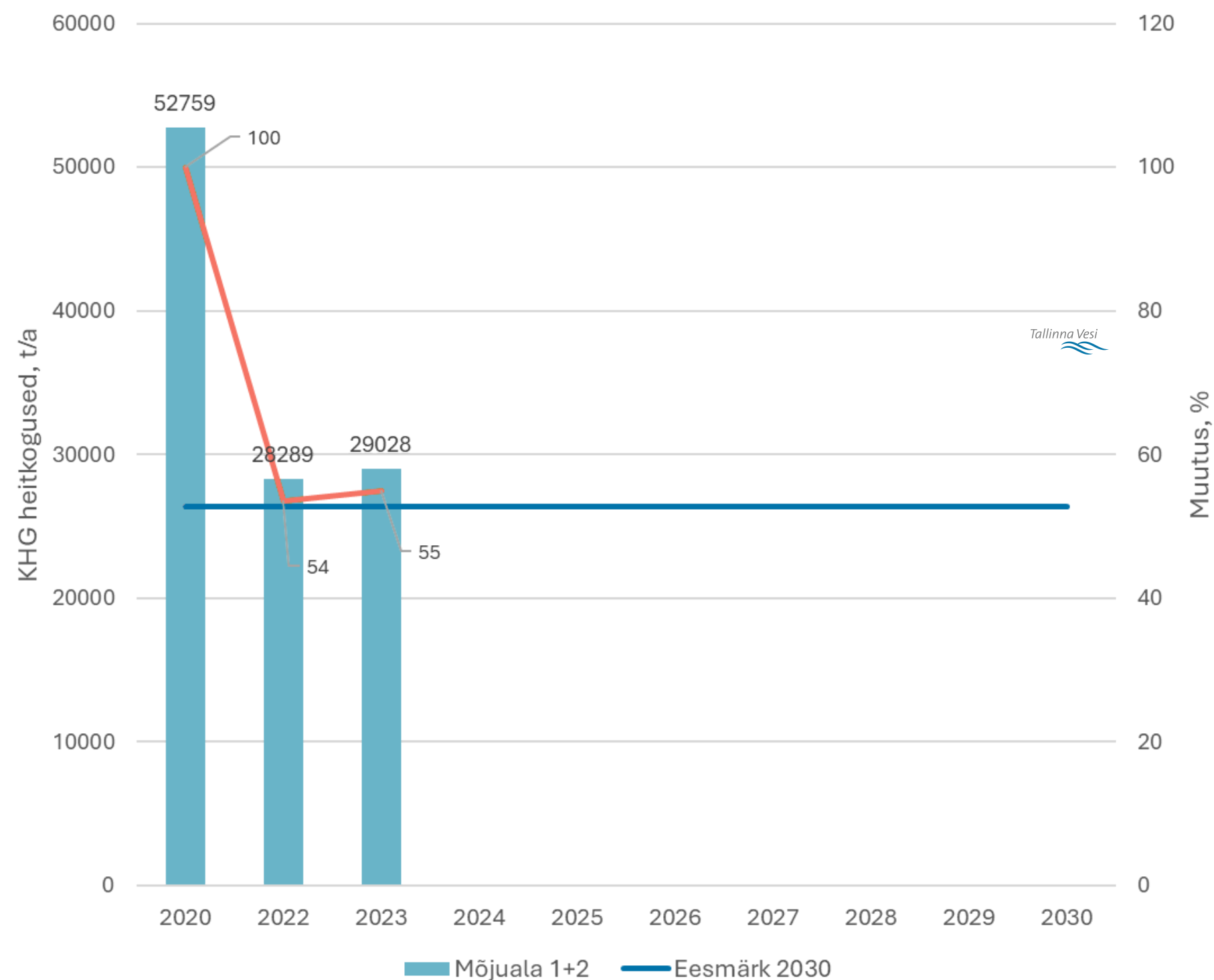
Tegevused heitkoguste vähendamiseks

Mõjuala 3 ja kokkuvõte

kategooria	heiteallikas	t CO ₂ ekv 2020	%	tegevused heitkoguste vähendamiseks
Kaudsed energia ja kütusega seotud heited	<ul style="list-style-type: none">Võrgukaod elektri- ja soojusenergia tarbimisel	1920	3	<ul style="list-style-type: none">Vähenevad proportsioonis mõjuala 1 ja mõjuala 2 tegevustega
Ärireisid ja töötajate liikumine	<ul style="list-style-type: none">Arvestatakse läbitud vahemaad ja transporditüüpi	237	1	<ul style="list-style-type: none">Eelistame välispartneritega suhtlemisel digikanaleidVõimaldame töötajatel kasutada kodukontorit
KOKKU:		61218	100	

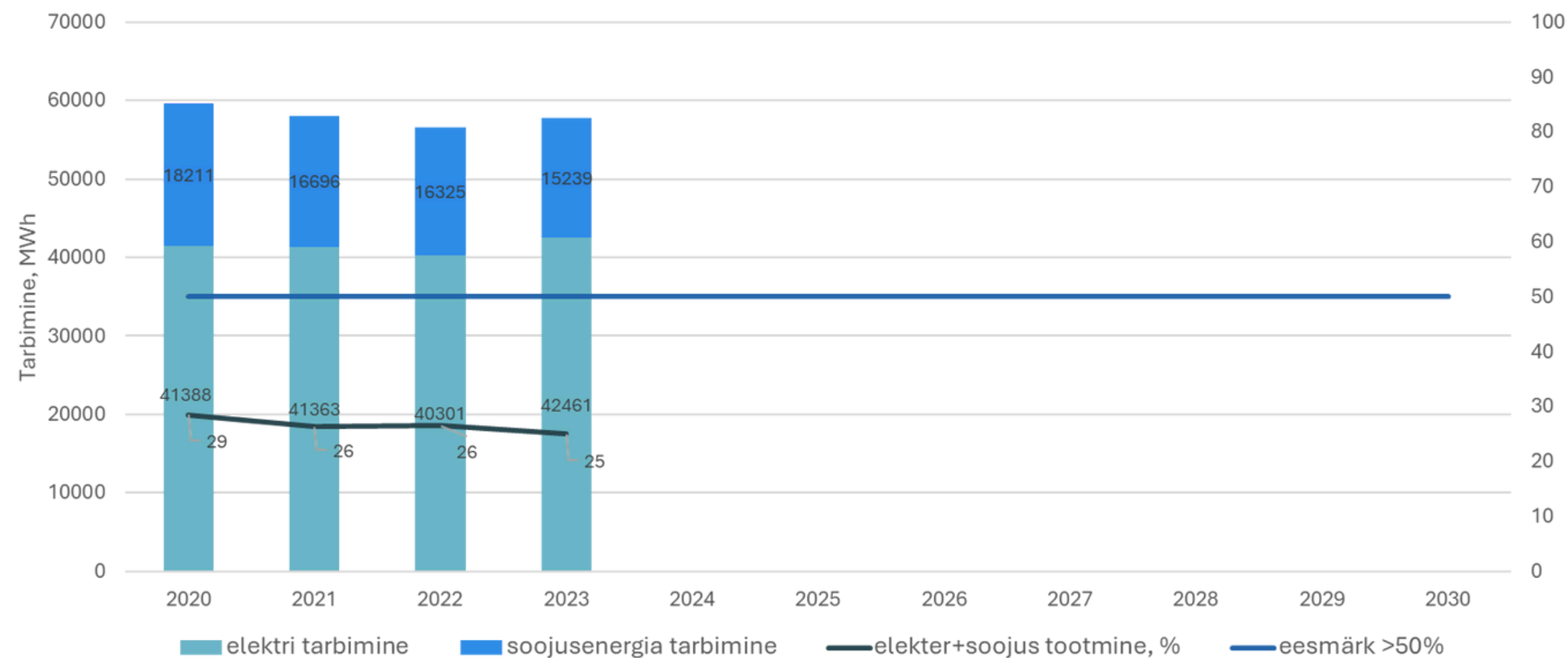
EESMÄRK:

Vähendame aastaks
2030 mõjualade 1 ja 2
KHG heitkoguseid
50% võrreldes
baasaastaga

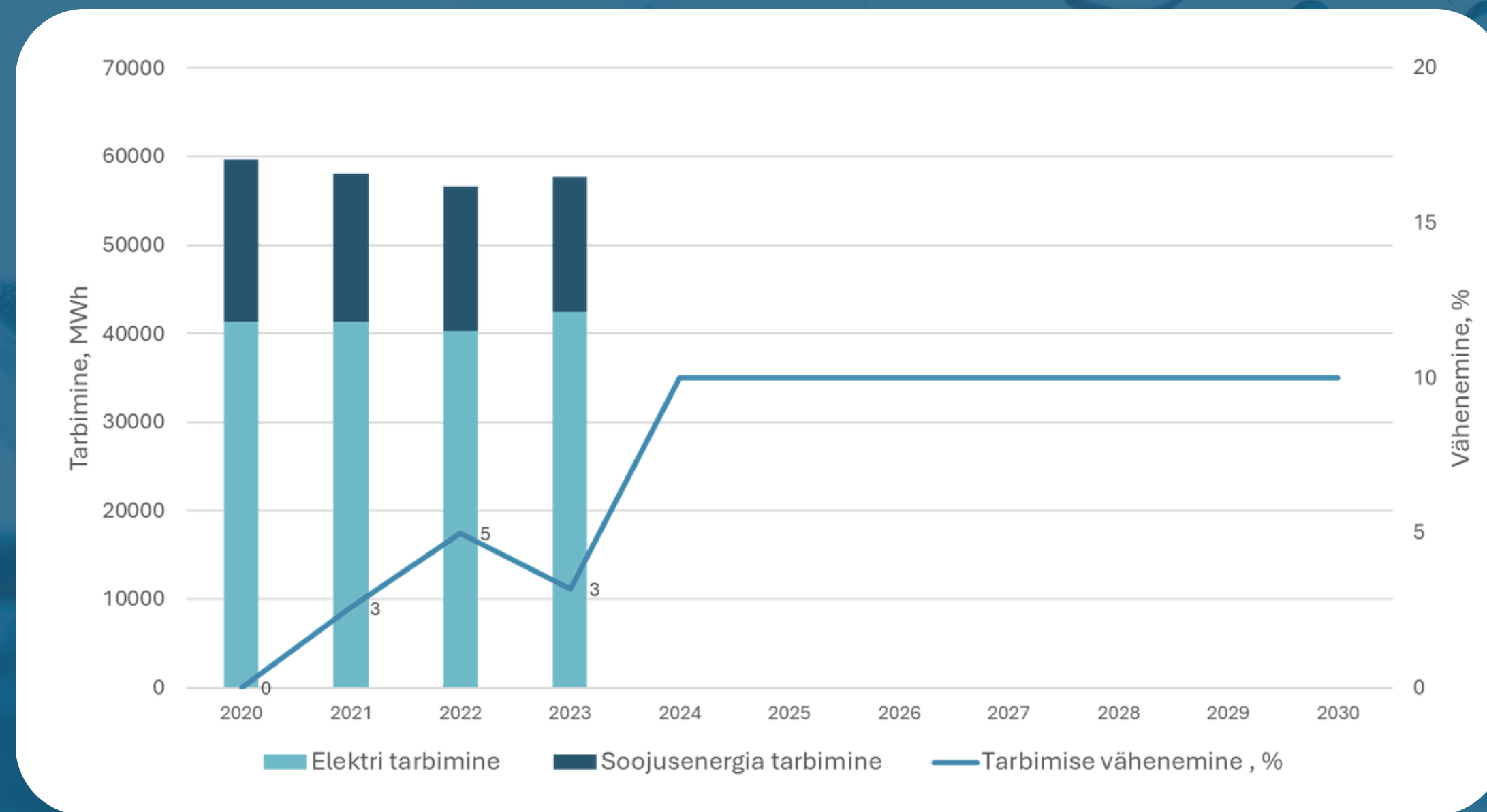
EESMÄRK:

Toodame aastaks
2030 vähemalt
50% kogu
vajaminevast
elektri- ja
soojusenergiast
ettevõttesiseselt

EESMÄRK:

Vähendame aastaks 2030 soojus- ja elektrienergia tarbimist vähemalt 10% võrreldes baasaastaga

Kliimamuutustega kohanemine

Kliimamuutused avaldavad mõju ka ettevõtte poolt pakutavatele teenustele. Kuna pakume elutähtsat teenust, siis on väga oluline, et meie teenus oleks alati kättesaadav ja selle kvaliteet vastaks nõuetele. Selleks hindame riskide mõju perioodiliselt ja planeerime ennetavaid meetmeid. 2024. aastal viisime läbi kliimarisikide hindamise, millest nähtus, et kliimamuutustest enim mõjutavad meid kuumalainetest tingitud pikk pööud, sagedevad intensiivsed vihmavalingud ning tormide sagedemine.

Põud

Temperatuuri tõus ja äärmuslikud temperatuurid toovad endaga kaasa mitmeid väljakutseid. Ettevõtte toodab 90% joogiveest pinnaveest, mistõttu sõltume väga palju pinnaveevarude kättesaadavusest ning nende kvaliteedist. Selleks, et tagada igal ajal joogivee kättesaadavus, on rajatud ulatuslik pinnaveehaare koos kanalite ja veehoidlatega. Veehoidlatega tagame vajaliku veevaru olemasolu põuasel perioodil. Täiendavalt panustame teavitustöösse, et kliendid tarbiksid vett säästlikult. Selleks pakume tasuta keskkonnahariduslikke tunde ning võtame osa mitmesugustest kampaaniatest ja üritustest.

Füüsilised kliimarisikid

risk	hinnang	mõju	tegevused heitkoguste vähendamiseks
Põud	Suure mõjuga risk	Mõju toorvee ja joogivee kvaliteedile ja kättesaadavusele	Sademevee kasutamine kastmiseks, tänavate pesuks jne; kommunikatsioon elanikkonna harjumuste muutmiseks; veesurve alandamine; valgala mudeli koostamine; pinna-veehaarde laiendamine; avalike veevõtukohtade võrgu laiendamine ja hooldamine; torustike regulaarne läbipesu
Muutuv temperatuur (õhu, magevee, merevee)	Jälgimisel	Mõju pinnavee kvaliteedile ja puhastusprotsessile	Alternatiivne veehaare, alternatiivne veepuhastusjaam Raku järve äärde; täiendavad põhjaveehaarded
Muutuv sademeterežiim ja muutuvad sademe-liigid (vihm, rahe, lumi/jää)	Jälgimisel	Mõju kogukonnale, ühiskanalisatsiooni koormusele	Lahkvoolse kanalisatsiooni arendamine; peapumpla ülevoolu ehitamine

Füüsilised kliimarisikid

risk	hinnang	mõju	tegevused heitkoguste vähendamiseks
Suur sademete hulk ja üleujutused	Suure mõjuga risk	Mõju kogukonnale, ühiskanalisatsiooni torustikule, sh ülevoolude rakendumisele	Lahkvoolse kanalisatsiooni arendamine; jätkuv amortiseerunud taristu rekonstrueerimine; looduslähedased sademeveelahendused linnaruumis; kommunikatsioon teadlikkuse tõstmiseks; sademevee kogumine kinnistul; reo- ja sademeveevõrgu mudelite koostamine; vooluhulkade ja sademete seirevõrgu rajamine
Tormid	Suure mõjuga risk	Mõju toimepidevusele	Alternatiivse elektritootmise võimekuse suurendamine; generaatorid; väljavoolude regulaarne kontroll pärast tormi
Merevee taseme tõus	Jälgimisel	Mõju pumplate ja kanalisatsiooni toimimisele	Merevee taseme tõusu piirkondadesse jäävate kanalisatsioonivõrgu lõikude üle vaatamine
Temperatuuri kõikumine	Jälgimisel	Mõju torustike lekkekindlusele	Jätkuv taristu rekonstrueerimine

Suur sademete hulk ja üleujutused

Kliimamuutustega kaasnevad intensiivsemad sajud, mille ajal ei ole võimalik vihmavett piisavalt kiiresti tänavatelt ära juhtida ja võivad tekkida üleujutused (näiteks 2023. aasta juulis fikseeriti Harku ilmajaamas rekordiline kogus, 176,6 mm sademeid, samas kui aastatel 2019–2022 oli juulikuu keskmine sademete hulk veidi üle 60 mm).

Enamik sademeveest juhitakse reoveepuhastisse, mille vastuvõtuvõime on piiratud. Vähendamaks üleujutusi linnas ja reoveepuhasti avariüleoolude avamist, on koostöös Tallinna linnaga koostatud lahkvoolse sademevee-kanalisatsiooni arendamise plaan, mille alusel laiendame järk-järgult sademevee-kanalisatsiooni. Lühiperspektiivis on meil oskused ja teave, mis lubavad valingvihmade saabumist prognoosida, vastavalt valmistuda ja efektiivselt reageerida. Pikemas plaanis ehitame ja laiendame koostöös kohaliku omavalitsusega paduvihmadest tingitud üleujutuste ärahoidmiseks lahkvoolset kanalisatsioonisüsteemi, mis võimaldab juhtida sademevee otse suublasse ja suunata reoveepuhastusjaama üksnes reovett.

Tormid

Tormide sagenemine Läänemere piirkonnas toob kaasa täiendavaid väljakutseid toorvee kvaliteedi tagamisel, sademevee ärajuhtimisel ning reovee-puhastuses. Oleme elutähtsa teenuse osutajad ning peame tagama oma teenuse toimepidevuse ekstreemsete ilmastikuolude korral. Peame olema valmis nii elektrikatkestusteks kui ka tagama, et meie teenuse osutamiseks vajalik taristu peaks tormidele vastu.

Loome puhta veega parema elu!

Tallinna Vesi

